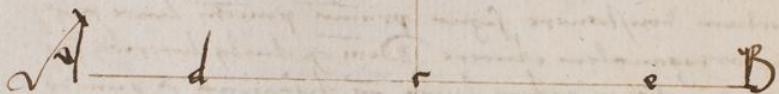

De intellectu materie de oppositione horo
 et primi orientalium et muralium sunt aliqui
 premittenda. **I.** Primum quo dux abeat linea orthogon
 alis super aliam liniam rotam. **II.** **R.** quo quanto
 pars recta sine descriptio rotis circulis valat res.
III. Pro qualiter possit linea recta vel curvula
 habens. **M.** velut res orthogonalem sive alia linea
 rotam constitutae signo primo punctu linea a quo
 est orthogonalem educere. **D.** ex duobus lateribus sig
 nis punctis in eadem linea est descripta a puncto
 primo: ita qd primus punctus directus sit in medio cor
 quid parvior sit per circulum. **D.** ponit pecte circulum
 cum extremitate. mobilum extendendo ultima medium punctu
 faciendo in eo conformatum circularem occultam
 postea circulo fixo sine in eato extensione recto pone
 pedem immobilem ad datum extremum punctum circulare
 rendo mobilum: ipsu faciendo conformatum occultam
 et pr. Ita qd duis conformatis in oppositis locis
 si interficiantur in quibus intersecationibz sit punctu
D. a quo primo modo in linea ploratu: hoc
 lineam rotam ad quodcumque punctum in ultima
 intersecationibz ploraturus contigit ratio linea si
 ergo prima perpendicularis sine orthogonalibus. **N.**
 be gra. Sit linea recta. a. b. puncti a quo
 volo educere perpendicularem sit. c. signa a fini
 pos. d. et a deinceps. c. puncto quo distanca
 a. c. ita qd c. sit in medio linea ponit pecte circulum
 immobilem in d. et mobilum extendendo ultima. c.
 sit conformatum occultum: Postea circulo non mi
 tato qd ad extensionem pote oq pedem immobilem
 in c. faciendo conformatum occultum secundum
 qd tunc intersecabat primus. Et di post mspatio ne
 illatum conformatum dicit a. c. puncto linea
 rotas estq orthogonalibus sine perpendicularibus sive

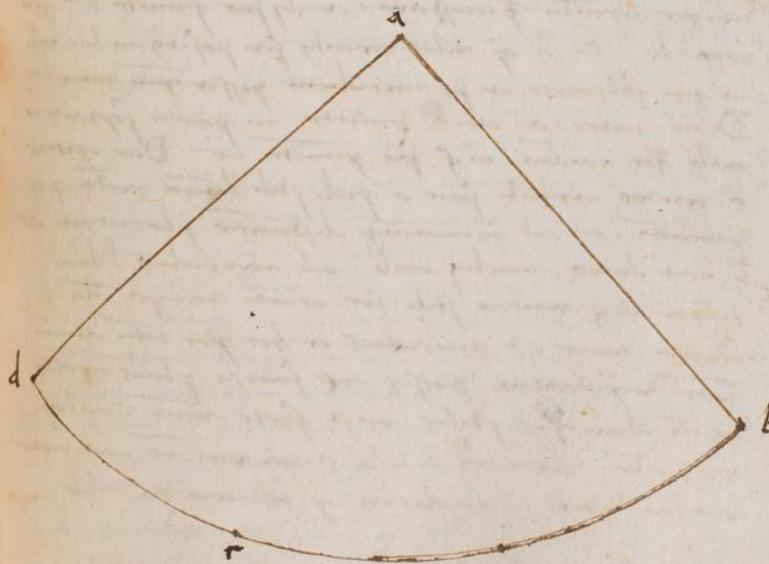
lucam. A. b. ut pateat figura sequentia

Onus volvitur quartam partem ornatam sive quadrantem absq; totu; ornatu habere posse pedem non immobilem in punctu aliq; quem usq; extiterit cum quadrant sive roratu ornat. **P**ropp. a. a mobili extensu sondu; quatu; et quia volvitur habere quadrantem farum fixiorum ad quarram ornat vel plu; fidem extensivam etiam **P**osita far lucam noctan; a centro ad una extremitatem ornatorem que linea far a. b. que est cum lato quadrante **P**osita non variata ornatu peni pate immobile in punctu. b. et mobile extensu ad ornatam ornatu. et far interpositus in ornatore ornatarij: que interpositus nota nota p. c. gnu; lingg. b. c. 60. gradus que facta. ornat. b. c. de-

47
255

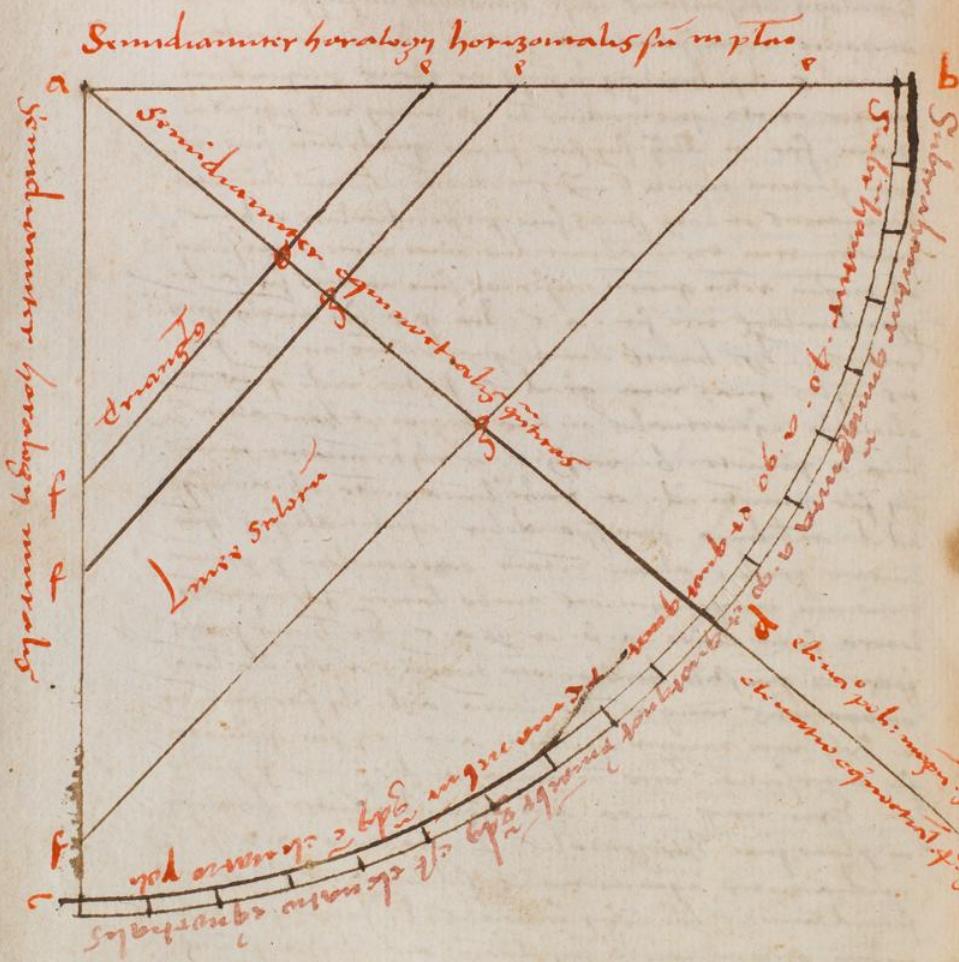
nde in duis aquilateris triangulis quilibet per se sive q/ libet medietas. 30. gradus acutus est in medietate arcu. b. c. unius circunferentiae: et in factu extensio exten-
sionem pone pedem ipsius numerobus m. t. et n.
nubilis pede far intersecione in orbe residetur.
ma. b. c. et h/ intersecatio naturae puncto. d. et
mutat punctum et ex termino quarti partis
orbis sine quadrante: ab illa magis intersecatio
per puncto. d. ad centrum. a. sit linea qui exit
longior quadrante sive habet figura quadrantis
quam querebas: et h/ ratio est: pr extensio or-
bitam facientem recta secundum graviter in ratio circulo
ergo sensu in medietate in quarta quarti et
parte in figura sequenti

Super planum equa Canon versus
lucor elevatum: lunam medie recte
vel meridio si capio nuncire faro recte in ples
fixo et immobile in eis recte recte erige silua
recte pendiculariter super planum ita q̄ fons sit
la equaliter distet a circunferencia recte: ratiq̄
sit aliquid ut umbra eis recte posse ante me
ridium recte nuncire p̄t por abbreviatio quia
umbra recta genitrix ante meridiū abbutatur: qua
di manū debet umbra sibi extendi ultima rectus
et de q̄to umbra nunc nunciat an meridiū de in
to possum habebit. **Q**uā agit nunc recte nunc
considera ubi (quā ad finem eis) rāgo productu
recte et ab eo faro punctū quem signabis tra. a.
postea illa recte immobile permane in ples: non
sedona recte p̄ meridiū q̄ umbra (q̄ ad eis finē)
longer recte p̄missim: et ab eo faro punctū et in quo
recte. b. **E**t q̄ q̄ rāgo recte sit posic in loco rāgo
in quo sit ante et p̄ meridiū posse q̄m rāgo
Dicitur inter. a. et. b. puncta in parti separatis
nab̄ p̄ meridiū in q̄ faro punctū. c. **D**icitur agit
et centro recte sine a pedi sibi luna recta por
punctū. c. ad quārum distans placuerit et
h̄c est luna medie recte vel meridio. **N**am
quārum umbra sibi sit recte rāgo ita li
neam nunc sit meridio et hoc por totū ambi
tū recte. **P**ossit vel faro plus recte
et in diversis sibi ut p̄ forte vici nō luxi
res atque habebit. **V**el p̄ in eis nō nunciat
umbra ante meridiū q̄ tamen in aliis

Faciendū horologia predicta est p̄fere coram semidice
nūnos Ad nū mēndū ignis semidictrum
horology orisntalis id est horology in sup̄iorē direc
orione correspondēt q̄dā. Similis horology
muralis id est horology in sup̄iorē plana perpendiculari
laster erecta que maduatu s̄t mūnū vel partis s̄t
p̄mū far in aliq̄ sup̄iorē plana quadrante s̄ne q̄dā
tum p̄versi orisnti (in z̄mōnō) hinc dūz lūcā
lūcā rāctis et lūcā p̄mū s̄ne perpendiculari et hinc
quadrantem terminabunt dūz lūcā recti si ut formā
id angū recti quārā inferioris s̄ne rāctis s̄t a. b.
ppendulare vero s̄t a. c. Ita q̄ a s̄t angū ḡmū
rectus **D**icitur habet dūz quadrante in. go. par
is q̄dā quārā vero gradus. Postea vnde quārā
eleclit egnosticalis in ea regio et hanc aliam **z**
ma a p̄mū. b. v̄s. f. et v̄s. et v̄s. et v̄s. et v̄s.
ib. far p̄mū. d. et v̄s. lūcā recta ab. a. v̄s.
ad. d. et lūcā correspondēt egnosticalis s̄p̄ quā
lūcā prodūt aliam rectam ortogonalē p̄ primū
rāctum tangēt et ambo lūcā q̄dā
lūcā sunt lūcā. a. b. et v̄s. a. c. Et h̄c perp̄
spore et proposito horologiorū mōri: et v̄s. illa lūcā
ortogonalis tangit illa lūcā. a. b. ib. far p̄mū
c. v̄s. vero tangit lūcā. a. c. ib. far p̄mū
f. intersectio vero in lūcā. a. d. signo p̄ p̄mū
g. Erat rāctis lūcā. a. c. semidictrit horology
in planū s̄ne horizontalis **L**ūcā vero. a. g. s̄t
semidictrit egnosticalis: sed lūcā. a. f. ost
semidictrit horology muralis. Et p̄trol faciēt
nūmū ortogonalē s̄p̄ lūcā. a. d. in ḡmū p̄mū
cūsto lūcā volvēt s̄p̄ prop̄ius vel distante et
con quadrante tōmū q̄ volvēt hoc horologium
magno vel p̄ua. ita in s̄p̄ q̄ lūcā illa tangat abs
quadrante lūcā: q̄ omnia p̄trol in figura p̄ḡmū

USequitur figura

Si no facere horologum **L**anoni **q**untus
correspondens sibi in superiori plana ore
pro longiorum q̄ sit cui lanudo et punctum lon
gitudinis cui trahit linea recta q̄ est a. b. et
in medio segmentis hinc sit punctus c. quo facto
lineam rectam orthogonale sup linea a. b. p
proximorum que sunt ea in medio in puncto
c. ad angulos rectos: et sit linea d. e. Et postea
sup linea d. e. describe duas semicirculos semicir
cum puncto c. et dividens quatuor angulos ejusdem etiam c. c.
aut minor: alter ¹³ maior. **G**eometram utrumque in hoc
semicirculo invenimus per arcum **P**rocedens hinc ⁱⁱ si d. c. hoc
semicirculus ejusdem ratione quatuor lineas a. g. et ³⁰ tunc libet locis
dram **S**emicirculum vero non oblongatus nisi ¹ + pedes caput
per quadratam. a. e. quadrante **S**emicirculus
aut omni mirabilis est quatuor. a. f. quadrantes
Hoc usq; semicirculos circumbabis duabus lineis para
bilibus aut q̄ distanter ad linea a. b. et circa
ad minorem: ea q̄ qualibet semicirculus sed unusq;
per duas quartas p̄ lineam d. e. super numerum
eiusdem etiam ^{m. o.} **C**entrum vero minoris et omnis
sed linea vero timans hinc semicirculum
maiorum sit f. g. **D**icimus ^{+ 10} quatuor semicirculos me
rorum m. l. pars apud et pars regula super dunders +
ex centro ex una parte. f. e. et alia parte super
singulas dimensiones: et rati ab aliis regula interficiat
lineam. a. b. et ab iste sit notab **ii** Postea pars re
galum ex una parte sup numerum maioris omni
b. d. et ex alia parte sup singulas notab m. l.
me usq; ad non secundum omni maiori et aut
in una parte sex: et in alia finito sex linea

missa media est pro hora .12. et linea .d. g. est
pro hora .6. ante meridiem: sed linea in se-
quens versus .e. est pro hora septima et non
sequens pro hora .8. et sequitur usque ad .12.
in linea .d. e. Postea nonum linea sequens
pg. .12. est hora prima. Sequens pro hora .2.
et sic usque linea .d. f. .i.e. 6. hora post
meridiem .II. Et nota diuisio rura medietas
ruris ab aliis medietatibus opposita simulior dico,
tunc grammatis lineas horarias per centrum
tunc grammatis lineorum hanc quartam pg meridi-
i. d. ad partem oppositam. est pro hora .q.
aut meridiem. Sunt enim quatuor linea hore quatuor
pg meridiem omnis pro hora quatuor aut meridiem
Sunt enim aliae latere grammatis linea hore .7. et
meridiem: est pro hora .7. pg meridiem. Et hora
8. aut meridiem grammata est pro hora .8. post
meridiem .II. Si autem vis tres diuisiones horarum
dundi: horas aquartiales in quatuor diuisiones
et has diuisiones reduc propter ad lineam .a. b.
postea delinea .a. b. ad circulum maiorem: habebis
istud horologium eis horas sedecim q̄s duos artifices
natus h̄z in isto .7. statim. Ut p̄ in aliis regno
indigeret pluribz facere pluribz nūm ho-
ram. dicitur longissimi in regno m̄g habentes
Postea in ruris ruris in quatuor .d. infra. Ita
ritus et fortius ne fuisse non infelix apud ruris
per a punctum .f. g. debetque levare super lineam.
d. e. inter quatuor distas linea .e. f. q̄dram .e.
Et hoc posterior facere formando triangulum per pa-
pro sive dispositio trianguli .a. c. f. ut si p̄
estendatur ita q̄ linea trianguli a. c. tangat
lineam .d. e. horologij: sed a. f. clivis p̄tibz

a. sive in centro instrumentorum. **II.** Si solares hora habere per stud horologum per rectam horam ipsius in figura plana ex alter elevata directe versus meridem ita quod linea d. r. directe correspondat linea medie recte vel meridianas: sed ut per rectum meridiem: r. vero rectum aquilonem: et inde super quadratum inservia umbra sth occidentis ipso est hora quia quod non possibiliter: et passus in figura horologij consuantibus

Si solueris facere **Canon Sextus**,
horologium murale fac p' omnia sic
in predictum fieri nos q' secundum amittit semper
m' maiorem sit uix gressum hunc. a. f. i.
truncat. Sed secundum amittit aquatorialis sit in p'
rdem sit uix longitudinem linea. a. g. cunctis
quadrantibus. **N**on vero horum ponuntur nos oppo-
sito na in predictum instrumento linea. d. f. q'.
pro hora. b. ante meridiem sequens versus. t.
et q'. Pone uetus. b. m. d. f. linea. et t. m.
lineam sequens versus. e. 8. uetus in sequenti
et de alijs. 12. m. d. e. linea: in sequenti p'na:
dem. e. et de alijs. **S**exta in linea. d. g. stabet
versus. f. versus occidentum. et g. v. p. oriente
e. versus orient. d. versus rectus caput na q'
d. e. sit perpendicularis. **H**abes vero infixu in puncto
d. equaliter distans a puncto. f. g. elevabitur:
ex una parte sive lineam. d. e. in qua linea
f. e. quadrante distans a linea. a. f. na q' p. h.
quo ad finis directe sit versus polos ma
Vnde finis non fixus stabet g'ra meridie p. d.
recte g'ra potu auctoritatem sed finis infixu di-
recte g'ra potu auctoritatem. **E**t aliud horologium solu-
haber: 12. horas: q' p. linea ad m'num vel alter
supponens directe versus meridie stante intus
ulmo. 12. horas. **D**. g. v. p. t'ra omnis horas in
horologio murale q' te facit duos tales g'ra equum
per versus meridianum. m'num sit ea dom. et Aliud
appositus nro dilibato t'ra v. 3. in m'no vel genito
versus aquatorialis. et quatuor. e. versus rectus: sed
d. v. p. m'num t'ra nro sibi q' ad finem infixu.

57.

259

enfis poter antea p omnia iurisdictio parum nisi
notoriis iuris et partim superioris despiciunt
precedentes heretologij. **D**ivisa est pars in figura
heretologij mirabilis